

Documentar Rise Project: extremiștii unguri și interesele Moscovei

Autonomie și petarde

urmare din pagina 1

Doi dintre liderii locali sunt judecați acum pentru presupuse acte de terorism, iar liderii din Ungaria sunt declarați indezirabili pe teritoriul României. RISE Project s-a documentat și a aflat că în spatele lor stă un lanț de interese care trece prin Budapesta și se oprește la Moscova.

Înființată în 2001, la Budapesta, HVIM contestă granițele trasate după Primul Război Mondial și militează pentru refacerea Ungariei Mari, ce includea teritoriile din statele vecine Slovacia, Serbia, Ucraina și România. Organizația nu a fost înființată oficial în România, dar fondatorii săi, Zagyva Gyorgy Gyula și Toroczka Laszlo, o dirijează din exterior. Ambii sunt declarați indezirabili în România, Serbia și Slovacia, iar doi dintre oamenii lor sunt judecați pentru terorism după ce au plănuțit niște atentate cu bombă în Transilvania.

SRI a susținut constant că HVIM funcționează după principii paramilitare și că membrii organizației se antrenează în tabere clandestine. Reporterii RISE au mers anul trecut într-o astfel de tabără și au stat de vorbă cu liderii grupării, apoi au studiat sursele de finanțare ale organizației și implicarea lor în alte mișcări separatiste din regiune. Poza de ansamblu include niște tipuri călare care se distrează trăgând cu arcul prin munți, dar și legături cu scandaluri de spionaj în care este implicată Federația Rusă.

De unde vin banii

Cel mai activ nucleu HVIM din România se află în Tg. Secuiesc. De-acolo, Beke Istvan Attila și frații Szocs Zoltan și Szocs Csongor, toți trei cetățeni români de etnie maghiară, coordonează activitatea organizației fantomă. Activiștii și simpatizanții HVIM sunt fie mici afaceriști, fie politicieni mărunti la nivel local.

Al doilea om din ierarhie, Lokodi Ferenc Attila, a fost mulți ani consilier local în Oradea și a deținut, în paralel, o platformă naționalistă online, înregistrată oficial în Canada. Liderul din Odorheiu Secuiesc este și el funcționar public la o agenție a Ministerului Agriculturii. Alți membri ai organizației au încercat la alegerile din ultimii ani să obțină diferite poziții în administrația locală din Tg. Mureș, Miercurea Ciuc și în alte orașe. Unii lideri locali ai organizației sunt mici afaceriști, au magazine, crescătorii de ciuperci, firme de reparații sau de transport. Trei dintre cei mai activi membri ai organizației au fost asociați, împreună cu naționalistul maghiar Csibi Barna, într-o afacere cu materiale de propagandă. Toți patru conduceau o firmă care făcea comerț cu steaguri, hărți ale Ungariei Mari și ale Ținutului Secuiesc, cărți ale unor autori ultranaționalisti maghiari și haine inscripționate cu harta Ungariei Mari.

Csibi Barna, fost angajat al Fiscului român, s-a retras în 2013 în Ucraina, militând pentru autonomia maghiarilor din această țară. În septembrie 2014, Csibi ne-a spus că Moscova caută aliați în Ținutul Secuiesc: „Rusia susține independența Ținutului Secuiesc. Din interes strategic. Poporul secuiesc dorește autodeterminare exact ca și poporul din Donețk. (...) Pentru moment, Rusia n-are ce să facă, ea deocamdată se uită și caută alianțe. Caută aliați în Ținutul Secuiesc.

Organizația fantomă se finanțează, în principal, din contribuțiile membrilor, dar o sursă externă constantă de fonduri este,

indirect, chiar statul maghiar.

În Ungaria, partidele parlamentare au câte o fundație proprie care primește anual bani publici în funcție de numărul de aleși. Aceste fundații finanțează, la rândul lor, diferite proiecte.

Printre beneficiarii fondurilor fundației Jobbik, partid ultranaționalist maghiar, s-a numărat și HVIM România, care a primit bani ca să organizeze tabere tematice în Ardeal, adică reuniunile clandestine despre care SRI susține că sunt de fapt baze de antrenament paramilitare. HVIM funcționează și ca o rampă de lansare în politică. Zagyva Gyorgy Gyula, președintele actual al HVIM, a primit un loc eligibil pe listele parlamentare ale Jobbik în mandatul 2010-2014, iar apoi s-a întors din nou la conducerea organizației.

Toroczka Laszlo, fondatorul HVIM, este astăzi vicepreședinte Jobbik și primar într-un oraș de provincie din Ungaria. Membrii din România nu fac excepție. Kisgyorgy Levente, membru HVIM în Tg Mureș, a candidat pentru un fotoliu de parlamentar din partea Jobbik la alegerile din 2014. Mikola Bela, declarat indezirabil pe teritoriul României și simpatizant HVIM, a ajuns consilier județean în Ungaria, susținut tot de Jobbik.

Filiera rusească

Zagyva Gyorgy Gyula, liderul suprem al organizației, locuiește în Eger, un oraș de provincie din Ungaria, cunoscut pentru vinurile sale. Zagyva ne-a acordat un interviu în parcul central din Eger, în 2014, la câteva luni după ce a fost declarat indezirabil în România. Tocmai îi expirase mandatul de parlamentar. Ne-a spus atunci că nu l-a afectat acțiunea statului român pentru era deja interzis și în alte țări, dar și că Jobbik și HVIM susțin mișcările de autonomie din întreaga lume pentru că acestea pot deveni, la rândul lor, modele pentru un Ținut Secuiesc autonom.

„[Susținem] chiar și autonomia Tibetului”, ne-a asigurat fondatorul HVIM.

Zagyva a fost observator de vot la alegerile prezidențiale din Abkhazia din 2011. Ne-a spus că a fost trimis pe postul de observator de vot de un ONG internațional specializat în monitorizarea alegerilor: European Center for Geopolitical Analysis.

L-a angajat atunci Mateusz Piskorski, un politician polonez apropiat de cercurile de putere din Moscova. Polonezul a fost acuzat în acest an la Varșovia de spionaj în favoarea Rusiei. Contactat din nou, după arestarea lui Piskorski, Zagyva și-a schimbat declarația anterioară, susținând că a fost observator în Abkhazia din partea Parlamentului de la Budapesta și că nu a primit bani pentru asta.

SRI l-a interceptat anul trecut pe Szocs Zoltan, șeful local al HVIM, arestat oficial pentru activități de terorism, discutând despre surse externe de finanțare.

Szocs Zoltan: *Dar cât e de sigur că ne-ar susține?*

Sebestyen Teleki Istvan: *Rușii? Foarte sigur. Doar că aștept să existe o organizație puternică care să și arate ceva.*

Interlocutorul lui Szocs era Sebestyen Teleki Istvan, un maghiar discret stabilit la Zurich, în Elveția. El este cel care a scris Manualul Luptătorului pentru Libertate, un document care-i învață pe membrii HVIM ce strategii trebuie să aplice, inclusiv tactici de sabotaj.

În mijloc: Beke Istvan Attila, judecat pentru terorism, și Szocs Csongor, noul președintele al HVIM Transilvania

Prieteniile lui Alexey

În 2005, într-un apartament din Moscova, un cuplu de ruși a înființat CIS-EMO, o abreviere a Commonwealth of the Independent States – Election Monitoring Organization (în traducere Comunitatea Statelor Independente – Organizație de Monitorizare a Alegerilor). Era încă de atunci un ONG transfrontalier care-și propunea să fie o alternativă a OSCE pentru monitorizarea alegerilor.

Cei doi fondatori ruși erau Alexey Kochetkov și Marina Kochetkova. Absolvent al Institutului de Energie de la Moscova, Alexey a lucrat între 1994 și 2005 ca responsabil cu imaginea și relațiile publice pentru mai multe primării și instituții din Rusia. Kochetkov a fost și jurnalist în republicile separatiste Abkhazia și Osethia, unde a pus bazele unor agenții de presă. Marina Kochetkova, soția lui Alexey, s-a transformat din femeie de afaceri în analist politic.

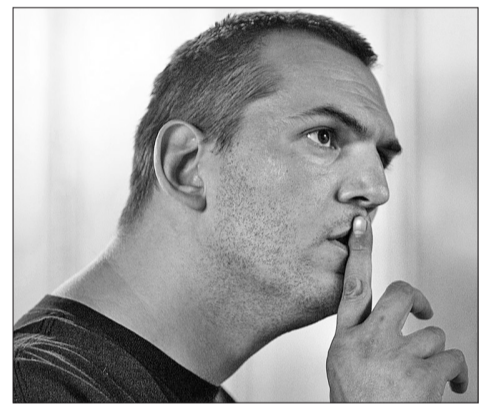
Cei doi Kochetkov au cooptat și o instituție de cultură la înființarea CIS-EMO, respectiv Centrul Lingvistic NEO, redenumit ulterior European Center for Geopolitical Analysis (Centrul European de Analiză Geopolitică).

Asociații instituției erau aceiași Alexey Kochetkov și Mateusz Piskorski, fostul parlamentar polonez acuzat de spionaj în favoarea Rusiei. Piskorski a confirmat un interviu cu reporterii RISE Project, dar ulterior a fost închis, iar Kochetkov, după ce a fost de acord telefonic să dea un interviu, nu a mai răspuns apelurilor.

Piskorski și soții Kochetkov fac parte dintr-un grup de analiști politici citați frecvent de către instituțiile media apropiate de Kremlin. Ei sunt citați ca experți politici în materiale de presă despre regiunile separatiste autoprocimate, precum Abkhazia, Osethia de Sud, Transnistria, Donetsk și altele. În 2005, după alegerile din Republica Moldova, Kochetkov a fost arestat de Serviciul de Informații și Securitate pentru presupuse implicații în procesul de votare.

Din grupul lor face parte și fostul parlamentar belgian Luc Michel, politician anti-UE, susținător al mișcărilor politice extremiste din Franța și din fostele colonii franceze din nordul Africii. Acesta deține un lanț de edituri și instituții media care declară deschis că își propun să promoveze politicile expansioniste rusești. Un astfel de exemplu este asociația Centre Multimedia l'ASBL, înregistrată în Bruxelles. În acte, asociația are ca scop promovarea „dezvoltării europene pe o bază eurasiatică”.

Belgianul, polonezul și cei doi ruși coordonează misiuni de observatori de vot cu zeci de membri pentru fiecare scrutin

Zagyva Gyorgy Gyula, președintele HVIM, fost parlamentar Jobbik (Ungaria)

electoral din regiunile separatiste pro-rusești la care participă. Toți patru declară că organismele pe care le controlează sunt alternative legitime la forurile internaționale OSCE și ONU.

Oleg Vernik, avocat stabilit în Kiev, fost șef al reprezentanței CIS-EMO în Ucraina, declară că organizațiile care angajează observatori de vot nu sunt implicate în manipularea rezultatelor: „Dacă rezultatele sunt satisfăcătoare pentru clienții ruși ai lui Kochetkov, atunci acesta spune în presă că alegerile au fost democratice”.

Anton Shekhovtsov, expert ucrainean în științe politice, care studiază mișcările extremiste din Europa și rețelele de observatori de vot, susține că organizații precum cea a lui Kochetkov sunt utile politicianilor de la Moscova: „Organizațiile internaționale de observatori de vot au rolul de a valida în fața rușilor de rând acțiunile Rusiei din republicile separatiste, prin renumele unor democrații europene istorice ca Franța sau Anglia, de unde provin partidele de extremă dreapta care trimit observatorii de vot. Adică presa rusă îl prezintă pe politicianul observator de vot ca europarlamentar al unui stat democratic din vest și nu ca membru al Frontului Național, partid pro-rusec, finanțat cu bani rusești, posibil părtinitor”.

De exemplu, alegerile prezidențiale din Transnistria din 2011 au fost monitorizate de observatorii de vot aduși de organizațiile celor patru analiști politici. EODE, condusă de Luc Michel, ECGA, controlată de Mateusz Piskorski, și CIS-EMO a celor doi Kochetkov au adus observatori de vot pentru alegerile locale. Sursa observatorilor angajați: partidele extremiste din toată Europa. Cu un an mai devreme, în 2010, EODE publica un raport de țară despre Transnistria cu titlul: Republica Transnistreană Moldovenească - „Construcția unui stat european nou și experimentul unei democrații directe”. Autorii raportului de țară susțin, printre altele, că Transnistria seamănă din multe puncte de vedere cu Statele Unite ale Americii. (sursa: riseproject.ro)